

Garantim el futur de l'aqüífer del Baix Ter

L'aigua és, probablement, el principal element constitutiu del paisatge del Baix Ter. Al llarg dels segles ha estat determinant en la configuració física, econòmica i social del bast territori comprès entre el congost i la Gola. Aquesta relació entre aigua i territori es posa de manifest a tot la conca del Ter, però especialment en el tram final, a partir de la presa de Colomers, on el riu i l'aigua són els elements sobre els quals s'ha fonamentat la tradicional activitat hortícola i fructícola de la zona, que té en el cultiu de la poma el seu producte més conegut. No podem oblidar, tampoc, el paper que juga la pagesia en el manteniment del territori i en la seva valoració com a recurs turístic. Per tot plegat, la gestió de l'aigua ha de ser una prioritat que ens hem de prendre amb la màxima seriositat, perquè són massa les coses que ens hi juguem tots plegats.

Fa cinc anys el nostre país es trobava immers en un dels episodis de sequera més greu de les últimes dècades fins al punt que va posar en entredit la planificació hídrica del moment. L'extrema sequera va situar els embassaments al llindar del seu mínim històric. Això va obligar l'administració a decretar mesures excepcionals de restricció que va posar en alerta tots els estaments del país. Segurament recordareu les imatges de vaixells cisterna arribant al port de Barcelona o les àrdues discussions al voltant del transvasament temporal del Segre i el "minitransvasament" de l'Ebre. A poc a poc la situació va anar millorant i les pluges van retornar la calma a un país que es trobava en una situació de col·lapse hídric.

A partir d'aquella situació extrema, la presa de consciència sobre la necessitat de convertir la gestió de l'aigua en una prioritat va prendre més força que mai en el nostre territori. Fins aquell moment ja havíem patit situacions difícils d'escassetat, que havien afectat sobretot els conreus, però no havien arribat de manera generalitzada a la població. Tot plegat, amb el teló de fons de la històrica reivindicació de posar fi d'una vegada per totes a "l'espoli" hídric que patien les comarques del tram final del riu Ter des que l'any 1959 es va aprovar, per llei, el transvasament d'aigua del Ter cap a Barcelona. La realitat ha demostrat que s'han superat els límits fixats i que, quan ha interessat, no s'ha respectat el cabal ecològic del riu. En massa ocasions hem hagut de patir pels cultius, hem assistit a grans mortaldats de peixos i hem vist com durant mesos la Gola ha restat tancada i, per tant, no es produïa l'aportació natural de nutrients que necessiten les comunitats marines de les illes Medes. A tot això cal afegir-hi que el retrocés del riu comporta que la salinització penetri aigües amunt.

Fruit de tota aquesta inquietud, el 2008 l'Ajuntament de Torroella de Montgrí va promoure la declaració institucional en defensa de la implicació del món local en la gestió de l'aqüífer del Baix Ter i la constitució d'un ens que canalitzés aquesta tasca. El Museu de la Mediterrània va ser la seu, el 7 de juliol del 2010, de la sessió constitutiva de la Comunitat d'Usuaris d'Aigües (CUA) del Baix Ter. Va ser el primer pas, però la proximitat de les municipals va frenar-ne el procés constituent. En aquest mandat, a l'equip de govern vam considerar prioritari reprendre'l.

A partir d'una anàlisi més aprofundida, els diferents sectors implicats vam considerar oportú que el nou ens també inclogués les aigües superficials, per a la qual cosa la CUA va donar pas a la creació d'una Junta Central d'Aigües. El 26 de juny se'n va aprovar la constitució i se'n van aprovar els estatuts, elaborats per la Junta Redactora. Es tancava així un llarg cercle que concreta la voluntat d'un territori d'implicar-se directament en la gestió d'un recurs estratègic. És la primera que es crea a Catalunya, per tant, ens trobem davant d'una fórmula de gestió innovadora, tot i que prevista per la llei, en què seran els mateixos usuaris els que participaran de la correcta explotació i preservació de l'aqüífer, sota l'empareda de l'ACA.

Arribar fins aquí no ha estat gens fàcil. El nou ens està integrat per 39 ajuntaments i prop de 1.200 usuaris, xifres

que il·lustren la magnitud del que estem parlant. Ha calgut una gran feina de gestió i moltes reunions per posar d'acord, sota el mínim comú denominador, molts sectors, amb sensibilitats diferents, que tenen en l'aigua la seva raó de ser. I, per damunt de tot, ha calgut vèncer les lògiques reticències que qualsevol instrument nou de gestió pot comportar. Ja saben la complexitat que comporta la relació amb l'administració, es tracti del tema que es tracti. No obstant això, en el camp de la gestió de l'aigua cal extremar la coordinació i, sobretot, una visió global perquè el que no és bo per a un sector, tampoc no ho és per a un altre. Ens hi juguem molt i ara disposarem d'un instrument de gestió àgil, que esdevindrà, també, un potent i únic interlocutor amb l'administració. Són moltíssims els reptes que tenim al davant: promoure l'ús racional de l'aigua per solucionar la sobreexplotació, la recàrrega, la contaminació i la intrusió marina, desenvolupar tasques de control, planificació, gestió, eficiència de regs, punts de control de la salinitat, estalvi, millora de la circulació dels cabals o programes de recàrrega, etc.

Enmig d'un entorn on els focus dels mitjans estan fixats en altres temes, la creació d'un instrument com la Junta Central d'Usuaris d'Aigües del Baix Ter pot haver quedat en un segon terme, però per mi és un dels fets més rellevants que s'han esdevingut els darrers anys en aquesta zona. Tots plegats, conjuntament, hem fet un gran pas per garantir la sostenibilitat d'un dels elements estratègics que configuren la nostra identitat com a territori.

Publicat a:

Font del document:

http://www.elpuntavui.cat/noticia/article/7-vista/8-articles/766180-garantim-el-futur-de-laqueifer-del-baix-ter.html?piwik_campaign=rss&piwik_kwd=misOpini%C3%B3&utm_source=rss&utm_medium=misOpini%C3%B3&utm_campaign=rss